

8. Структура на студиската програма согласно правилникот за организирање на докторски студии на единицата, број на предвидени предмети и стекнати кредити, како и број на кредити стекнати со изработката на докторскиот труд.

СТРУКТУРА НА СТУДИСКА ПРОГРАМА

Табела 8.1. Распоред на предмети/активности по семестри и години на студии

Структурата на студиската програма за докторски студии					
семестар	Реден број или код	Назив на предмет/активност	Број на ЕКТС кредити		Припадност на предмет/активност согласно ЗВО
			Задолжителни предмети/активности	Изборни предмети	
ПРВ семестар		Етика во научноистражувачката работа од областа	3		организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
		Методологија на научноистражувачка работа од областа	3		организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
		Предмет за стекнување генерички знаења и вештини за истражување од универзитетска листа на изборни предмети		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
		Предмет од студиска програма за стекнување напредни знаења		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
		Предмет од студиска програма за стекнување напредни знаења		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
		Предмет од студиска програма за стекнување напредни знаења		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
ВТОР семестар		Предмет од студиска програма за стекнување напредни знаења		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
		Предмет од студиска програма за стекнување напредни знаења		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,

			Истражувачка работа под менторство (подготовка на предлог-докторски проект)	14		независен истражувачки проект под менторство (докторски проект)
			Прва годишна конференција	4		предавања и друг вид на комуникациски активности
	ТРЕТ семестар		Предлог – докторски проект	27		независен истражувачки проект под менторство (докторски проект)
			Прв докторски семинар	3		предавања и друг вид на комуникациски активности
	ЧЕТВРТИ семестар		Изработка на докторскиот труд	20		изработка и јавна одбрана на докторски труд врз основа на докторскиот проект
			Меѓународна мобилност	6		меѓународна мобилност, најмалку еднеделен престој,
			Втора годишна конференција	4		предавања и друг вид на комуникациски активности
	ПЕТИ семестар		Активности за објавувањето на два труда во референтна научна публикација	20		објавување во референтни научни публикации и активно учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд
			Учество на меѓународен собир	7		меѓународна мобилност, најмалку еднеделен престој,
			Втор докторски семинар	3		предавања и друг вид на комуникациски активности
	ШЕСТИ семестар		Трета годишна конференција	4		предавања и друг вид на комуникациски активности
			Одбрана на докторскиот труд	26		изработка и јавна одбрана на докторски труд врз основа на докторскиот проект

Табела 4.2. Изборни наставни предмети на студиската програма

Потпрограма АНГЛИСКИ ЈАЗИК

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	ЕКТС	Научна област на која му припаѓа изборниот предмет
1		Јазиците во контакт		6	Англистика
2		Усвојување странски јазици		6	Англистика
3		Англискиот јазик во функција на структурата		6	Англистика
4		Теми од когнитивна лингвистика		6	Англистика
5		Анализа на медиумски и политички дискурс		6	Англистика
6		Правци и проучувања во семантиката		6	Англистика
7		Методи на истражување во науката за преведувањето		6	Англистика
8		Преведување култури		6	Англистика
9		Преведување за специфични намени		6	Англистика
10		Приоди и методи за анализа на текст и говор		6	Англистика
11		Примена на електронски корпуси во истражувања на англискиот јазик		6	Англистика
12		Теми од фонетика, фонлогија и изучување изговор на англиски јазик		6	Англистика
13		Идентитетски прашања во наставата по странски јазици		6	Англистика

ПРИЛОГ БР. 3

1. Предметни програми со информации согласно со членот 4 од Правилникот за задолжителните компоненти кои треба да ги поседуваат студиските програми од третиот циклус на студии (“Службен весник на Република Македонија”, бр.25/2011 и бр.154/2011)

Ред.број:

Прилог бр.3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ЕТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик – англиски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Институт за филозофија на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје			
5.	Степен (прв, трет, трет циклус)	Трет			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Дејан Донеv			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): по запознавањето со постулатите на научноистражувачката етика, каде фокусот е на науката како значајна форма на човековото живеење и труд, потоа на развојот на етиката на науката во современата епоха, а особено на конституирањето на применета етика на науката, понатаму докторските кандидати треба преку конкретни дилеми и проблеми од полето на применетата етика, да добијат продлабочени сознанија за суштината, развитокот, целите и задачите на етиката на науката и нејзините резултати, како форма на практичка етика со особени морални форми, принципи и норми. Едновременно, докторските кандидати треба да се стекнат и со знаења и изградат ставови и критериуми за оценка, согласно филозофското обмислување на есенцијалните проблеми поврзани со можните опасности од техничкиот и технолошкиот развој, но и да изградат одговорен пристап кон научните резултати, повикувајќи се пред се на одговорноста на научниците во однос на заштита на природата, човекот и животот во целост.				
11.	Содржина на предметната програма: во самата содржина на наставната програма, акцентот е ставен на прашањата кои најмногу ја тангираат современата етика на научните истражувања, а бараат специфично обмислување - како да се носиме со новите и покомплексни проблеми во услови кога треба да обезбедиме истражувачки, академски интегритет, доверба, лојалност, дијалог, да покажеме одговорност, професионалност, доследност и искреност; потоа на современите тенденции и приоди во етиката денес кои се обидуваат да дадат одговор во решавањето на проблемите во науките и научните истражувања (развивање на една биоцентрична и холистичка парадигма на дејствување, нужноста од нова етика на одговорноста и реоткривање на моралниот однос кон природата и другите облици на живот); но и на параметрите според кои се дефинира и разликува човекот (права, карактер, достоинство) во однос на другите видови „живот“ во обидот да се постават патеките за идните генерации (проучувањето на мозокот, неврофармакологијата и контрола над однесувањето, продолжувањето на животот, генетско инженерство) и живот (голиот живот, правилата во биотехнологијата и политичката контрола над биотехнологијата).				
12.	Методи на учење: консултирање на релевантна литература, консултации со предметниот наставник, самостојни истражувања на зададени теми од предметот, пишување на студентски трудови.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30
		15.2.	Вежби (лабораториски.		

	активности			аудиториумски), семинари, тимска работа.			
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи			
			16.2.	Самостојни задачи		30	
			16.3.	Домашно учење – задачи		30	
17.	Начин на оценување						
	17.1.	Тестови			60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20		
	17.3.	Активност и учество			20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)		
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			редовност во наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација			
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор		Наслов	Издавач	Година
		1.	Izrael, Mark & Hay, Iain		<i>Research ethics for social scientists</i>	SAGE, London	2006
		2.	Krznar, Tomislav		<i>Znanje i destrukcija</i>	Pergamena	2011
		3.	European commission, Directorate – General for Research and Innovation		<i>Options for strengthrning responsible research and innovation</i>	Publications office of the European Union, Luxembourg	2013
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор		Наслов	Издавач	Година
		1.	Shamoo, E. Adil & Resnik, B. David		<i>Responsible conduct of research</i>	Oxford University Press, New York	2009
		2.	European commission, Directorate – General for Research and Innovation		<i>Ethical and regulatory challenges to science and research policy at the global level</i>	Publications office of the European Union, Luxembourg	2012
		3.	Wisser, Richard		<i>Odgovornost u mijeni vremena</i>	Svjetlost	1988

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕТОДОЛОГИЈА НА НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКАТА РАБОТА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик – англиски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филозофски факултет - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар		Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Ана Димишковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат темелни познавања од сферата на научната методологија, како во сегментот на општата методологија на научноистражувачката работа, така и во методологијата од подрачјето на хуманистичките науки Студентите да се здобијат со продлабочени знаења за принципите и карактеристиките на методите со кои се истражувани и решаваани клучните филозофски прашања и кои имаат фундаменталното значење не само на планот на филозофското, туку и на научното мислење воопшто; Студентите да се оспособат за следење на најновите методолошки трендови во областа на нивното професионално усовршување, со особен акцент врз интердисциплинараната димензија на методологија во хуманистичките дисциплини; Студентите да се оспособат за самостојна и критичка примена на научноистражувачките методи и постапки во иницирањето, планирањето и реализирањето на самостојни научни истражувања, односно создавањето на сопствени научни дела.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот и методот на науката; општа, посебни и специјални методологии; општи научни методи и општа постапка на научното истражување; преглед на квантитативните и на квалитативните истражувачки методи; структурата на научните трудови; документарната подлога на научните трудови: цитирање, парафразирање, избегнување на плагијаторство; изработка на предлог-проект за истражување (елаборат); Условеноста на методолошките парадигми од генералните теориски позиции: емпиристичко-индуктивен метод; рационалистичко-дедуктивен метод; критичката филозофска методологија; позитивизам, херменевтички метод, структурализам и постструктурализам, феноменолшки метод, методолошки „анархизам“; Специфични методски постапки во хуманистичкиот дискурс: историскиот и критичко-компаративниот метод на толкување на текстовите; дијалектичката структура на филозофската аргументација и нејзините дијалогски аспекти; концептуалната анализа како метод; мисловен експеримент („Gedankenexperiment“); конструирање на апстрактни теориски модели и тестирање на нивната објаснувачка моќ.				
12.	Методи на учење: Консултирање на релевантна литература, консултации со предметниот наставник, самостојни истражувања на зададени теми од предметот, пишување на студентски трудови и нивно презентирање.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30 часа настава и 60 часа домашна работа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања (теоретска настава) и дискусии		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часа
		16.3.	Домашно учење		40 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		40	

	17.2.	Устен испит/презентација			30	
	17.3.	Активност и учество во дискусии			30	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовност на предавањата (за потпис) и предаден писмен труд (за полагање завршен испит)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски (со можност за изведување на наставата и на англиски јазик)			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Панзова, В.	<i>Вештината на истражувањето: опитите постапки во научната работа</i>	Филозофски факултет, Скопје	2018
		2.	Брајман, А.	<i>Методи на општественото истражување</i>	Универзитет „Св. Климент Охридски“, Битола	2014
		3.	Cappelen, H. and al., eds.	<i>The Oxford Handbook of Philosophical Methodology</i>	Oxford University Press, Oxford	2016
		4.	Booth, W. C. et al., eds.	<i>The Craft of Research</i> (4 th ed.)	Chicago University Press, Chicago	2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Трајковски, В. и Ангелоска Галевска, Н.	<i>Академско пишување и објавување</i>	Филозофски факултет, Скопје	2022
		2.	Murray, R.	<i>How to Write aThesis</i> (3 rd ed.)	Open University Press, Berkshire	2011
		3.	D’Oro, G. and Overdgaard, S., eds.	<i>The Cambridge Companion to Philosophical Methodology</i>	Cambridge University Press, Cambridge	2017
	4.	Daly, Ch.	<i>An Introduction to Philosophical Methods</i>	Broadview Press, Peterboroug	2010	

Прилог бр.3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАЗИЦИТЕ ВО КОНТАКТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв или втор семестар		Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Елени Бужаровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се здобиваат со знаења за јазичните процеси во еден јазик кои се случуваат под влијание на друг јазик на кој се често изложени. Тие процеси предизвикуваат јазични промени кои се важни за развојот на јазикот.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот Јазичите во контакт се однесува на проучувањето на јазичните и социолингвистичките последици на контакти меѓу два и/или повеќе јазици. Под јазични последици го подразбираме трансферот/позајмувањето на лексички, синтаксички и прагматички елементи од странскиот/вториот јазик во мајчиниот. Тој зависи од повеќе социолингвистички фактори, пред сè степенот на изложеноста на говорителите кон странскиот/вториот јазик, како и престижот на странскиот/вториот јазик во дадената јазична средина. Подолг јазичен контакт води до билингвализмот на говорителите и до промени во јазикот. Врз примерот на англискиот, но и други јазици, се објаснуваат универзалните принципи на јазичната промена. Втор аспект на понудениот курс е проучувањето на социолингвистичките последици настанати од доминацијата на странскиот/вториот јазик над првиот, со оглед на фактот што во поново време интернетот доведе до интензивни меѓујазични контакти во кои доминира англискиот јазик. Тоа придонесе за внесување на огромен број заемки на сите јазични нивоа во првиот јазик на говорителите, а поради изложеноста на децата на англиските цртани филмови се јавува ран билингвализам.				
12.	Методи на учење: предавања, интерактивна настава, самостојно учење, изработка на семинарски работи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања	20	
		15.2.	Семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење - задачи	100	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бода

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода		
	17.3.	Активност и учество		10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Присуство на настава и активност			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Англиски и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Lim L., Andaldo R.	Languages in Contact	Cambridge University Press	2016
		2.	Thomason, S.	Language contact: An introduction	Georgetown University Press	2001
		3.	Matras, Y.	Language contact	Cambridge University Press	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mahootian, S	Bilingualism	Routledge	2019
		2.	Onysko, A	Modeling world Englishes	Language contact and world Englishes	2016
		3.	Siemund, P	Language contact and contact language	John Benjamins	2008

Прилог бр.3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УСВОЈУВАЊЕ СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / втор семестар		Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Анжела Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - разбирање на процесите на усвојување мајчин и немајчин јазик врз основа на сознанијата од релевантните истражувања - способност за донесување принципиелни одлуки при планирањето и реализирањето на наставната практика врз основа на досегашните емпириски истражувања - способност за саморефлексија и критичка анализа на сопствената наставна практика со цел создавање стимулативна наставна средина приспособена на индивидуалните потреби на учениците				
11.	Содржина на предметната програма: Усвојувањето на мајчиниот наспроти усвојувањето странски јазици. Апликативната вредност на позначајните теории на усвојување јазици при планирање на наставата и избор на наставен приод. Улогата на различни фактори во усвојувањето странски јазици (средински фактори; возраст и пол на ученикот; когнитивни фактори; афективни фактори; стилови и стратегии на учење и др). Применливоста на истражувањата на стратегиите на учење на успешните ученици. Законитости и фази во развојот на меѓујазикот. Меѓујазични и развојни грешки и техники за нивно коригирање. Улогата на инпутот, интеракцијата и повратната информација во усвојувањето на странските јазици. Анализа и креирање наставни задачи и материјали во согласност со принципите на усвојувањето јазици. Јазична компетенција (language proficiency) и комуникативна компетенција. Методички импликации на истражувањата од областа на усвојувањето странски јазици.				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		30
		16.3.	Домашно учење - задачи		100 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			70	
	17.3.	Активност и учество			30	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовност на часовите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Lightbown, P.M. & N. Spada	How Languages are Learned	Oxford: OUP	2013
		2.	Brown, D.	Principles of Language Learning and Teaching	NY: Longman.	2000
		3.	Van Patten, B. & J. William	Theories in Second Language Acquisition: an Introduction.	Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Griffiths, C.	Lessons from the Good Language Learners	Cambridge: Cambridge University Press	2008
		2.	Larsen-Freeman, D. & M.Long.	An Introduction to Second Language Acquisition Research	Harlow: Pearson	1991
		3.	Van Patten, B. & J. William	Making Communicative Language Teaching Happen.	New York: McGraw Hill. New York: McGraw Hill.	2003

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК ВО ФУНКЦИЈА НА СТРУКАТА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик/ англиски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески”-Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година Втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Солзица Поповска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели на предметната програма (компетенции): запознавање на студентите со развојните трендови на јазикот во струка, јазичните прашања во јазикот во струка како и неговата примена и методите на оценување.				
11.	Содржина на предметната програма: Што е јазик во струка: почетоци и развој, дефинирање и класифицирање на јазикот во струка, јазикот во струка како мулти-дисциплинарна активност; Историска перспектива на јазикот во струка: баланс помеѓу истражувањето и праксата, трендови во англискиот јазик за академски цели, автентичност на текстот и автентичност на целта, англиски јазик за професионални цели, јазикот во струка денес; Јазични прашања: граматиката во јазикот во струка, вокабуларот, дискурсот и анализата на жанрови, вештините во јазикот во струка; Анализа на потребите и подготвување на курсеви: опис на јазикот, теории на учење, анализа на потребите, собирање податоци за анализа на потребите, параметри за подготвување на курсеви, балансирање на параметрите, студии на случаи (case studies), развивање на скица на курсеви; Примена: силабус, целта на материјалите, евалуација на материјалите, креирање на материјали, материјалите и технологијата, методологија на јазикот во струка; улогата на наставникот во јазикот во струка, специјалистичкото знаење на учениците, големината на класот; Оценување: зошто се тестира јазикот во струка, контекст, дискурс домени и карактеристики на задачата, стратешки компетенции-помеѓу знаењето и контекстот, тестови во струка: слушање, зборување, читање и пишување, подготовка на тестови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		20 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часа
		16.2.	Самостојни задачи		40 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи		100 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20	
	17.3.	Активност и учество		10	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Harding, K.	English for Specific Purposes	OUP	2007
		2.	Douglas, D.	Assessing Languages for Specific Purposes	CUP	2005
		3.	Hutchinson, T & Waters, A.	English for Specific Purposes	CUP	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Stojkovic, N. (ed)	Vistas of English for Specific Purposes	Cambridge Scholars Publishing	2015
		2.	Dudley-Evans, T. And St John, M.J.	Developments in English for Specific Purposes: A Multidisciplinary Approach	CUP	2001
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕМИ ОД КОГНИТИВНА ЛИНГВИСТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Англистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Универзитет „Свети Кирил и Методиј“ - Скопје Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Јованка Лазаревска-Станчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот: - ги идентификува и дефинира основните поими и концепти од областа на когнитивната лингвистика. - стекнува знаења за поврзаноста на јазикот, културата и мозокот со цел да го разбере развојот на јазичните единици и нивното значење. - ги применува стекнатите знаења во јазични истражувања од областа на дискурсна анализа, лексикографијата, комуникологијата. - ги применува стекнатите знаења во истражувања за подобрување на усвојувањето на англискиот јазик како странски. - подготвува и презентира самостојни и проектни задачи од областа на когнитивната лингвистика.				
11.	Содржина на предметната програма: - Граматички состави: изразување на различните концептуални состави преку различни граматички структури. Перспектива. Истакнување. Контекст и културолошка позадина. Радијални категории и мрежи: поимот на радијалност како централен во когнитивната лингвистика. - Теорија на прототип. Влијание на теоријата на прототипот во појавата и развојот на когнитивната лингвистика. - Простор: проширување на просторното значење – употреба на просторните шеми како средство за концептуализирање на апстрактните домени. Ментален простор: како моќна теоретска алатка за објаснување на некои формални и семантички појави. Јазични промени: промените во значењето и правецот на движење од конкретни домени кон поапстрактните домени и значења. Креативност и природа на значењето. - Метафора: основни карактеристики. Примена на метафората во секојдневната употреба на јазикот. Структура на метафората. Видови метафори. Метонимија. Видови ментонимија. Сличности и разлики помеѓу метафората и метонимијата. Метафората како алатка во проширување на значењето на зборовите и во развивање на зборообразувачките процеси. - Метафората и емоциите. Поврзаноста на културолошкиот аспект на емоциите, метафоричкиот јазик за емоциите и физиологијата на емоциите. - Когнитивната лингвистика и дискурсна анализа. Улогата на интерпретацијата и контекстот во процесот на комуникацијата. Контекст, културолошка позадина и радијални категории. Употребата на метафората и метонимијата како алатки за остварување на комуникациските цели.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд	180			

	на време					
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	50		
		16.2.	Самостојни задачи	50		
		16.3.	Домашно учење - задачи	60		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		50 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		50 бодови		
	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 х до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 х до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Evans, V.	Cognitive Linguistics: an Introduction	Edinburgh University Press	2017
		2.	Kovecses, Z.	Metaphor: a Practical Introduction	Oxford University Press.	2010
		3.	Lee, D.	Cognitive Linguistics: an Introduction	Oxford University Press.	2002
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gee, J.P.	Introducing Discourse Analysis: from Grammar to Society	Routledge	2018
		2.	Gerecarts, D & Cuycckens, H.	The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics	Oxford University Press.	2007

		3.	Hart, C. & Lukesh, D.	Cognitive Linguistics in Critical Discourse Analysis: Application and Theory	Cambridge Scholars Publishing	2007
		4.	Kovecses, Z.	Metaphor and Emotion : Language, Culture, and Body in Human Feeling	Cambridge University Press	2014
		5.	Kovecses, Z.	Extended Conceptual Metaphor Theory	Cambridge University Press	2020
		6.	Machin, D & Mayr, A.	How to Do Critical Discourse Analysis: a Multimodal Introduction	Sage Publications Ltd.	2015
		7.	Taylor, J.R.	Linguistic Categorization: Prototypes in Linguistic Theory	Oxford Clarendon Press	1995

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНАЛИЗА НА МЕДИУМСКИ И ПОЛИТИЧКИ ДИСКУРС			
й	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година /семестар			Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Зорица Трајкова Стрезовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на овој курс студентите: - ќе станат свесни за употребата на јазикот во медиумски и политички текстови (пишани и говорени) и ќе научат конкретни јазични методи и алатки за анализа на ваквите текстови со примена на веќе усвоени теории и концепти; - ќе бидат способни критички да анализираат пишан и говорен текст и структурно и функционално; - ќе станат свесни за употребата на метајазикот, како и за „политичката“ функција на јазикот, неговата моќ на убедување и манипулација, за градење идеологии и пропагирање моќ; - ќе го распознаваат креирањето на разни рамки на значење (frames) од страна на медиумите преку селекција на информациите кои се презентираат со цел да се претстави веста од одредена перспектива; - ќе станат свесни за влијанието и употребата на социјалните медиуми за креирање на општото јавно мислење за важни општествено-политички проблеми.				
11.	Содржина на предметната програма: Содржините на овој курс се насочени кон критичка анализа на говорен и пишан медиумски и политички дискурс. Акцентот се става на поврзаноста на медиумите и политиката и нивното меѓусебно влијание. Медиумите, посебно во време на развиена технологија на глобална комуникација, влијаат врз креирањето на политиката во општеството и пошироко во светот, а во исто време и политичарите и политичките структури најчесто ги користат медиумите, особено социјалните медиуми, за да наметнат одредена идеологија и влијаат врз расудувањето и одлуките на луѓето. Начинот на којшто се користи и се манипулира јазикот за да се презентира моќ и претстави некоја идеологија заради остварување на одредена цел ќе биде во центарот на анализата на разни медиумски и политички текстови (говорени и пишани) кои ќе се обработуваат на часовите по овој предмет. Со цел да се направи подетална критичка дискурсна анализа на текстови од разни политички и медиумски жанрови, ќе се учат и применуваат теории и знаења од областа на прагматиката, семантиката, реториката. Ќе се разгледуваат разните медиумски рамки (frames) кои се користат за да се претстави некоја вест од одредена перспектива, како и употребата на метадискурсот за да се води читателот т.е. слушателот кон прифаќање на таа перспектива.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, анализа на разни медиумски и политички текстови,				

	проектна задача (презентација на мало истражување), домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време		180			
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30		
		16.2.	Самостојни задачи	35		
		16.3.	Домашно учење – задачи	100		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		30		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		60		
	17.3.	Активност и учество		10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Teun Van Dijk A.	What is Political Discourse Analysis?	Belgian Journal of Linguistics, Volume 11, Issue 1, p. 11 - 52	1997
		2.	Anita Fetzer, Gerda Lauerbach (eds.)	Political Discourse in the Media: Cross-cultural Perspectives	John Benjamins Publishing Company	2007
		3.	Norman Fairclough	Media Discourse	Hodder Arnold Publication	1995

22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ruth <u>Wodak</u>	Language, Power and Ideology	John Benjamins B.V.	1989
	2.	Norman Fairclough	Critical Discourse Analysis: Papers in the Critical Study of Language	London: Longman	1995
	3.	Erving Goffman	Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience	Northeastern University Press	1974/1986

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАВЦИ И ПРОУЧУВАЊА ВО СЕМАНТИКАТА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година /семестар	I година I/II семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Наумоска-Саракинска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Стекнување со сеопфатни и детални знаења за правците и современите проучувања во семантиката. 2. Примена на стекнатите знаења во понатамошните јазични истражувања со цел да се продлабочи знаењето во различните лингвистички дисциплини со кои семантиката се вкрстува, за подлабоко разбирање на разни теории и методологии неопходни за пошироко истражување во оваа област. 3. Развивање на интерес и способност за истражување на теми од семантиката со примена на релевантна научно-истражувачка методологија.				
11.	Содржина на предметната програма: Во текот на курсот детално се разгледуваат и проучуваат: - поврзаноста на семантиката со други лингвистички гранки, како на пр., со: семиологија, семиотика, когнитивна лингвистика, прагматика, синтакса, морфологија, лингвистичка теорија, граматика, дискурс анализа, применета лингвистика, зборообразување, и т.н.; - поврзаноста на семантиката со други (нелингвистички) гранки, како на пр., со: антропологија, рекламирање, вештачка интелигенција, психологија, етика, етимологија, филозофија, и т.н.; - различните видови на (лингвистичка) семантика и концептите поврзани со нив: лексичка семантика, фразална семантика, логичка семантика, синхрона и историска/дијахронична семантика, концептуална семантика, когнитивна семантика, формална семантика, генеративна семантика, и т.н.; - семантички категории, семантички полиња, двосмисленост и фигуративен јазик; - семантички теории и современи трендови во проучувањата во семантиката; семантика и содржина, семантика и контекст; и т.н.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		15
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30
		16.2.	Самостојни задачи		35
		16.3.	Домашно учење – задачи		100

17.	Начин на оценување					
	17.1.		Тестови		70 бодови	
	17.2.		Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови	
	17.3.		Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација/самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dixon, R.M.W.	<i>A Semantic Approach to English Grammar</i>	OUP	2005
		2.	Cowie, A.P.	<i>Semantics</i>	OUP	2009
		3.	Löbner, S.	<i>Understanding Semantics</i>	Routledge	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Saeed, J.	<i>Semantics</i>	Wiley Blackwell	2016
		2.	Kearns, K.	<i>Semantics</i>	Palgrave Macmillan	2011
		3.	Giardelli, I, Groenendijk, J, Roelofsen, F.	<i>Inquisitive Semantics</i>	Oxford University Press	2019

1.	Наслов на наставниот предмет	МЕТОДИ НА ИСТРАЖУВАЊЕ ВО НАУКАТА ЗА ПРЕВЕДУВАЊЕТО			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Соња Китановска-Кимовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Оспособување за научно-истражувачка работа од областа на преведувањето/толкувањето; - Запознавање со различните можности за истражување во науката за преведувањето: теории, методи, модели; - Осознавање на врската меѓу теориските и методолошките принципи, од една страна, и конкретни примери на истражувања во областа на преведувањето/толкувањето, од друга страна; - Оспособување за анализирање објавени истражувачки трудови што се однесуваат на различни модели и нивно поврзување со поапстрактните концепти, методи и модели; - Оспособување за планирање сопствен истражувачки проект со зацртани цели, методи, концепциски алатки, хипотези, варијабли и податоци.				
11.	Содржина на предметната програма: Краток осврт на главните теориски пристапи во науката за преведувањето. Области на истражување во науката за преведувањето (анализа на текст, оценување на квалитетот на преводот, превод на одредени жанрови, превод на мултимедиумски содржини, преведувањето и технологијата, историја на преведувањето, етика на преведувањето, терминологија, толкување, преведувачкиот процес, обука на преведувачи/толкувачи, преведувачката професија). Основни чекори во истражувањата од областа на преведувањето: првична идеја, изработка на план за истражување, видови истражувања (концептуални, емпириски, применети), хипотези, варијабли и податоци. Квалитет на истражувањето. Модели на истражување во науката за преведувањето: текстуален-дескриптивен модел (алатки на компаративна анализа, анализа на дискурс, корпусни истражувања), когнитивен модел (алатки како протоколи за гласно размислување, компјутерски записи, интервјуа, прашалници), културолошки модел (хетерогени алатки, студии на случај) и социолошки модел (интервјуа, прашалници, студии на случај). Предности и недостатоци на различните модели и инструменти.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				

13.	Вкупен расположив фонд на време		180 часови			
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	25 часови		
		16.2	Самостојни задачи	40 часови		
		16.3	Домашно учење	100 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Saldanha, Gabriela and Sharon O'Brien	Research Methodologies in Translation Studies	Routledge	2013
		2.	Williams, Jenny and Andrew Chesterman	The Map: A Beginner's Guide to Doing Research in Translation Studies	St. Jerome Publishing	2002
3.		Mellinger, Christopher, D. and Thomas A.	Quantitative Research Methods in Translation and	Routledge	2017	

			Hanson	Interpreting Studies		
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Biel, Lucja, Jan Engberg, M. Rosario Martin Ruano and Vilelmini Sosoni	Research Methods in Legal Translation and Interpreting. Crossing Methodological Boundaries	Routledge	2019
		2.	Ji, Meng, Michael Oakes, Li Defeng and Lidun Hareide	Corpus Methodologies Explained. An Empirical Approach to Translation Studies	Routledge	2017
		3.	Alvstad, Cecilia, Adelina Hild and Elisabet Tiselius (eds.)	Methods and Strategies of Process Research. Integrative Approaches to Translation Studies	John Benajmins Publishing Company	2011

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕДУВАЊЕ КУЛТУРИ (англиски јазик)			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет			
6.	Академска година /семестар	Прва година I / II семестар		Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Панова – Игњатовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Проучување на улогата на преведувањето, разбрана во најширока смисла, во пренесувањето, толкувањето, трансформацијата и споделувањето на јазиците, вредностите, верувањата, историите и наративите; - Истражување како јазиците, вредностите, верувањата, историите и наративите можат да се споделат и разбираат во различни култури и контексти; - Увид во природата на преведувањето како процес што се јавува во различни јазици, култури, генерации, медиуми, жанрови и сектори. Ова овозможува особено нагласување на истражувањето на културната динамика на преводот, како и на анализата на неговата посебност во однос на другите процеси на толкување, пренесување, имитација, трансформација и размена; - Развивање истражувачки вештини за пронаоѓање информации потребни за разбирање на културно-специфични елементи; - Стекнување суштински принципи и техники во справувањето со преведување на македонската и англофонските култури; - Промовирање можности за истражувачи од овие полиња да работат преку различни јазични области и различни дисциплини, истражувајќи до кој степен ангажманот со концептите, теориите и практиката на преведувањето создава нови начини на спроведување на истражување и барајќи нови пристапи кон презентирање на наодите од истражувањето до академската публика и пошироко.				
11.	Содржина на предметната програма: - Јазичните особености и културните разлики се елементите што е најтешко да се пренесат преку преводот. Оттука, од исклучително значење е преведувачот да биде сериозно свесен за разликите што постојат помеѓу изворната култура и целната култура (и јазикот на кој треба да се преведе оригиналниот текст). Познавањето на културите и културните разлики се главниот фокус на образованието на преведувачите и на теоријата на преведувањето. Главниот акцент, притоа, традиционално се однесува на поими и лексеми кои се толку силно и исклучиво втемелени во една култура што е речиси невозможно да се преведат. - Теоретскиот дел главно ќе се фокусира на теориите во врска со културолошкиот превод и на преведувачките методи и стратегии за справување со лексичките и концептуалните јазови. Ќе биде презентираен детален преглед на развојот на културолошките пристапи кон теоријата на преведувањето. - Принципи и стратегии за преведување културно-специфични текстови: Динамичка еквивалентност и функционална еквивалентност; конзервација и супституција; одомаќинување и отуѓување; семантичко и комуникациско преведување. - Споредбената разработка на автентичните текстови и нивните преводи илустрира интеркултурни проблеми и стратегии за нивно надминување. Пристапот е интердисциплинарен, од теорија на преведување и пошироко - комбинацијата на културолошкиот пристап со лингвистичкиот пристап, што ќе доведе до нов исчекор во преведувачките проучувања.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				

13.	Вкупен расположив фонд на време	180				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20		
		16.2.	Самостојни задачи	45		
		16.3.	Домашно учење – задачи	100		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70%		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 %		
	17.3.	Активност и учество		10%		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		англиски / македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Katan, David	<i>Translating Cultures</i>	Manchester: St. Jerome Publishing	1999
		2.	Aixelá, Javier Franco	“Culture-specific Items in Translation,” in <i>Translation, Power, Subversion</i> . Eds. Alvarez Rodríguez, Román and M. Carmen Africa Vidal, 52-78.	Clevedon: Multilingual Matters	1996
		3.	Munday, Jeremy	<i>Introducing Translation Studies. Theories and Applications.</i>	London & New York: Routledge	2008
	22.2.	Дополнителна литература				

		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Panova-Ignjatovik, Tatjana	<i>Cultural Translation: Culturally oriented translation theory</i> , publ. in <i>Re-Constructing Meaning: Acquiring Mastery in Translation Studies</i> , ed. by M. Krivokapic-Knezevic, et al., 17-38.	Faculty of Philosophy – Niksic, Faculty of Philology–Skopje /ISBN 978-608-234-019-7/	2013
		2.	Panova-Ignjatovik, Tatjana	“Travel Writing and Translation: Dealing with Culture Specific Items”, in <i>Proceedings of the International Scientific Conference on Language and Culture Interactions via Translation and Interpreting</i> , 335-351.	Faculty of Philology “Blazhe Koneski”, "Ss. Cyril and Methodius" University, Skopje,	2015
		3.	Muñoz-Calvo, M., & Buesa-Gomez, C. (Eds.)	<i>Translation and cultural identity: Selected essays on translation and cross-cultural communication.</i>	London: Cambridge Scholars Publishing.	2010

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕДУВАЊЕ ЗА СПЕЦИФИЧНИ НАМЕНИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Студиска програма на трет циклус студии (Наука за јазик)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра:			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година/семестар	I година I/II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Милена Саздовска Пигуловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): (1) Стекнување способност за преведување различни жанрови на стручни (некнижевни) текстови со специфична намена во правната, економско-финансиската, евроинтегративната област и во други области, преку примена на соодветни техники на преведување и специфични истражувачки методи (translation competence). Притоа се става посебен акцент врз актуелни подобласти со голема практична примена (национално и европско право и законодавство, службени документи и судско преведување, Европска Унија и европски политики, евроинтегративни процеси, меѓународни и европски институции, земјоделство и животна средина, (дигитално) образование, ИКТ, итн. (domain-specific competence); (2) Стекнување способност за контрастивна анализа на текстови во функција на преведувањето (на различни јазични рамништа: стилистичка, морфо-синтаксичка, лексичка, фразеолошка и семантичка анализа) (language competence). (3) Стекнување способност за ревизија на преводи преку примена на различни модели и алатки за контрола на квалитетот во процесот на преведување (translation revision and review competence); (4) Показува вештини за спроведување напредно автентично истражување во областа на преведувањето или институционално истражување и за учество во/симулација на преведувачки проект со примена на современи алатки и технологии (research competence); (5) Показува вештини за примена на современи печатени и дигитални ресурси за пребарување информации, терминологија и корпуси; (6) Показува способност за изработка на научен или стручен труд со приказ на резултатите од практичното истражување/анализа и нивен приказ на семинар/работилница/конференција.				

11.	Содржина на предметната програма: Предметот има за цел да претставува врска меѓу науката и преведувачката практика. Се обработуваат следните теми: примена на соодветен теоретски и истражувачки приод при анализа и преведување текстови за специфични намени во различни стручни области, избор на методолошки приод, примена на контрастивна анализа во функција на преведувањето на различни жанрови на текстови и на различни јазични рамништа од актуелни стручни области со голема практична примена, спроведување автентично истражување во областа на преведувањето, опционална примена на учење преку пракса (организациско учење, пракса во институција, симулација на онлајн или практични проекти, менторство, преведувачки работилници), примена на истражувачките резултати во академската или професионалната средина, напредно истражување и примена на печатени и дигитални ресурси, спроведување автентично истражување преку учење засновано на искуство итн.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	180		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	45
		16.2	Самостојни задачи/истражување	40
		16.3	Работилници, пракса во институција, семинари	80
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		
	17.3.	Активност и учество		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодеветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		англиски и македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gotti, M., Šarčević, S.	<i>Insights into Specialized Translation</i>	Peter Lang, Germany	2006
		2.	Baker, M.	<i>In Other Words, 3 Ed.</i>	Routledge	2018
		3.	Sazdovska Pigulovska, M.	<i>Contrastive Analysis for Translators and Interpreters 1 & 2</i>	(во печат)	2021
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Саздовска Пигуловска, М.	<i>Терминологија (Контрастивна терминологишка анализа)</i>	(во печат)	2021
		2.	Vlachopoulos, S.	<i>Stepping over linguistic and legal boundaries creativity and discourse changes in legal translation</i>	Lingua Legis, Poland	2019
		3.	Halliday, M. A. K.	<i>An Introduction to Functional Grammar ,3 Ed.</i>	Hodder Arnold	2004
		4.	Halliday, M. A. K.	<i>Lexicology and Corpus Linguistics. An Introduction</i>	Continuum, London & New York	2004
		5.	Манова, К., Саздовска-Пигуловска, М. и други	<i>Прирачник за преведување на правните акти на Република Македонија; и Прирачник за преведување на правните акти на Европската Унија</i>	СЕР, Влада на РСМ	2010; 2020

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРИОДИ И МЕТОДИ ЗА АНАЛИЗА НА ТЕКСТ И ГОВОР			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година I/II семестар		Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Мира Беќар			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе се оспособат да анализираат форма, функција и значење на јазичните елементи, при што на јазикот ќе пристапат како на општествена активност, а не само како на средство за размена на информации. На студентите ќе им се овозможи да прават систематска анализа на сите структури на англискиот и на македонскиот јазик на фонетско, морфо-синтаксичко, дискурзивно, естетско (визуелен јазик) и логичко ниво (во контекст на логична аргументација) и да научат како да ги применуваат тие вештини во нивните кариери (настава, превод, креирање веб содржини, односи со јавност, дипломатија и сл.). Студентите на трет циклус ќе ги усовршат знаењата кои ги имаат за пристапите и методите за анализа на пишан, говорен и визуелен дискурс. Тие ќе ги проучуваат теориските поставки и принципи на различните видови на анализа (квантитативни и квалитативни) на пишан и говорен дискурс, но ќе имаат можност да ги применат во практиката врз автентични податоци од реални контексти, што ќе им помогне подобро да се разберат принципите и ефективноста на комуникацијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Во рамките на курсот ќе се претстават различните пристапи и методи на површинска и длабинска анализа на текст и говор. Курсот ќе биде продолжување и подлабинско изучување како да се комбинираат контрастивната анализа, семантичката анализа, сентимент анализата, анализата на регистри и жанри преку реториски чекори (“move” analysis), критичка дискурзивна анализа, системско-функционална анализа (SFL), конверзациска анализа и анализа на визуелна онлајн комуникација. Проблематиката ќе се истражува интердисциплинарно, односно ќе се комбинираат теориските принципи од лингвистичката антропологија, логиката, социологијата, компјутерската анализа на текст. Ќе се изучуваат теориските рамки на Видоусон (Widdowson, 1995), Танен (Tannen), Феарклоу (Fairclough), Дуранти (Duranti), Шеглоф (Schegloff) и др. Иако курсот ќе се фокусира на англискиот јазик, изучуваните техниките ќе можат да се применат и на друг јазик кој го говорат или изучуваат.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото				

	време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	45		
		16.2.	Самостојни задачи	40		
		16.3.	Домашно учење – задачи	80		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			50	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			40	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Еклектичен/евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ronald Carter	How to Analyse Texts: A toolkit for students of English	Routledge	2015
		2.	Norman Fairclough	Analysing Discourse: Textual Analysis for Social Research	Routledge	2003

		3.	Harriet Joseph Ottenheimer and Judith M. S. Pine	The Anthropology of Language: An Introduction to Linguistic Anthropology 4th Edition	Cengage Learning	2018
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	William O'Grady; John Archibald	Contemporary linguistic analysis: An introduction	Pearson	2020 (9 th ed.)
		2.	Carlos A. Iglesias Antonio Moreno (Eds.)	Sentiment analysis for social media	MDPI	2020
		3.	Различни истражувачи и автори	Научни статии од списанија		

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРИМЕНА НА ЕЛЕКТРОНСКИ КОРПУСИ ВО ИСТРАЖУВАЊА НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Англистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Универзитет „Свети Кирил и Методиј“ - Скопје Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година /семестар	I година I/II семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф.д-р Наташа Стојановска-Илиевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целите на предметната програма по овој предмет се: • запознавање со различните видови на електронски корпуси за истражување на англискиот јазик, • запознавање со постапките за дизајнирање и составување на електронските корпуси, • стекнување на практични знаења за пребарување и работа со корпуси за различни видови на јазични истражувања, • примена на стекнатите знаења за планирање на јазични истражувања, • практично спроведување и презентација на сопствено лингвистичко истражување врз основа на податоци од електронски корпус.				
11.	Содржина на предметната програма: Во рамките на предметната програма по овој предмет се опфаќаат следниве содржини: • Се дава краток преглед на развојот на корпусната лингвистика и се објаснува нејзината поврзаност со повеќе дисциплини од теориската и применетата лингвистика; • Се воведуваат основните поими за работа со електронските јазични корпуси и се разграничуваат различните видови на корпуси врз основа на повеќе параметри; • Студентите се запознаваат со начините за создавање на јазични корпуси и принципите кои е важно да се почитуваат во тој процес; • Се разгледуваат можностите за истражување што ги нудат познатите електронски корпуси на англиски јазик; • Посебно внимание се посветува на анализата на примери од корпусни истражувања со различен фокус: контрастивни јазични проучувања, истражувања чиј фокус е усвојување на англискиот јазик како странски, еднојазични корпусни истражувања на англискиот јазик што обработуваат теми со различна проблематика (социолингвистика, прагматика, семантика, анализа на дискурс и сл.); • Се дискутираат предностите и недостатоците на корпусните истражувања, како и можностите за примена на сознанијата стекнати преку овие истражувања.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				

	учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време		180			
14.	Распределба на расположивото време		30 + 0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40		
		16.2.	Самостојни задачи	50		
		16.3.	Домашно учење – задачи	60		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		50 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		50 бодови		
	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Martin Weisser	Practical Corpus Linguistics: An Introduction to Corpus-Based Language Analysis	Oxford: Wiley - Blackwell	2016

		2.	Christian Jones and Daniel Waller	Corpus Linguistics for Grammar: A Guide for Research	London and New York: Routledge	2015
		3.	Ivor Timmis	Corpus Linguistics for ELT: Research and Practice	London and New York: Routledge	2015
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Magali Paquot, Stefan Th. Gries (Eds.)	A Practical Handbook of Corpus Linguistics	Berlin & New York: Springer	2020
		2.	Ken Hyland, Chau Meng Huat and Michael Handford (Eds.)	Corpus Applications in Applied Linguistics	London: Continuum International Publishing Group	2012
		3.	Митковска, Ј. Кусевска, М. и Бужаровска, Е.	Корпусни истражувања на англискиот меѓујазик на македонските изучувачи	Скопје: ФОН	2003
		4.	Sandrine Zufferey	Introduction to Corpus Linguistics	London: ISTE Ltd and Hoboken: John Wiley & Sons, Inc.	2020

Прилог бр.3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕМИ ОД ФОНЕТИКА, ФОНОЛОГИЈА И ИЗУЧУВАЊЕ ИЗГОВОР НА АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Англистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Универзитет „Свети Кирил и Методиј“ - Скопје Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Анастасија Киркова-Наскова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот: • ги идентификува и дефинира основните поими и концепти од областа на англиската фонетика и фонологија и изучување изговор на англиски јазик; • стекнува знаења за врската помеѓу перцептивниот, артикулаторниот и когнитивниот аспект на говорот; • стекнува знаења за наставни методи и приоди за подобрување на изговорот на англискиот јазик; • ги применува стекнатите знаења во јазични истражувања од областа на англиската фонетика и фонологија, како и изучување и усвојување изговор на англиски јазик; • подготвува и презентира самостојни и проектни задачи.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Основни фонолошки концепти: фонема, фонемски контраст, минимален пар, алофон, фонолошки процеси, слог, фонотактика, фонемска и фонетска транскрипција. 2. Сегменти и супрасегменти: вокали, дифтонзи, консонанти, артикулација, говорни органи, основна фреквенција и висина на глас, нагласок, акцент, тон, интонација, ритам, слеан говор. 3. Фонолошки теории: структурализам, генеративна фонологија, теорија на дистинктивни признаци, прозодиска фонологија, теорија на оптималност. 4. Развој на говор: усвојување говор на мајчин јазик, усвојување говор на странски јазик, моделот на Флеги (Speech Learning Model – SLM), моделот на Бест (Perceptual Assimilation Model – PAM). 5. Поучување изговор на англиски јазик: историски преглед на приоди, комуникативен приод, фонетска инструкција, перцептивна обука (ear-training), методи и техники за подобрување на изговорот на англискиот јазик, давање корективен коментар, евалуација на изговор на англиски јазик, современи технолошки алатки за подобрување на изговорот на англискиот јазик. 6. Варијанти на англискиот јазик: моделот на Качру (Three Circles of English), англискиот јазик како <i>lingua franca</i> , моделот на Џенкинс (Lingua Franca Core - LFC) 7. Странски изговор: тродимензионалната природа на странскиот изговор, принцип на изворност наспроти принцип на разбирливост, општествени аспекти на странскиот изговор, странскиот изговор и идентитетот на изучувачот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40		
		16.2.	Самостојни задачи	50		
		16.3.	Домашно учење - задачи	60		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		50 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		50 бодови		
	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ashby, M & Maidment, J.	Introducing phonetic science	Cambridge University Press	2005
		2.	Goldsmith, J. A	Phonological theory: The essential readings	Blackwell Publishers	1999
		3.	Celce-Murcia, M., Brinton, D. M., & Goodwin, J. M.	Teaching pronunciation: A reference for teachers of English to speakers of other languages	Cambridge University Press	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Nathan, G. S.	Phonology: A cognitive grammar introduction	John Benjamins	2008

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИДЕНТИТЕТСКИ ПРАШАЊА ВО НАСТАВАТА ПО СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност (дидактика)			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / втор семестар		Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Елена Ончевска Агер			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот има за цел да ги претстави современите перспективи на идентитетот во наставата, во контекст и на изучувачите, и на наставниците. На курсот интерактивно ќе се разработат импликациите од идентитетските прашања за наставата по странски јазик. Студентите ќе имаат прилика критички и креативно да ги употребат претставените теоретски алатки за подобро да ги разберат важноста и комплексноста на идентитетските прашања во наставата, анализирајќи зададени образовни контексти и контексти по нивен избор.				
11.	Содржина на предметната програма: Чинителите во наставата (изучувачите и наставниците) влегуваат во наставниот процес со своите бројни идентитети, обликувани од за секој индивидуални спетови на лингвистички, општествени и психолошки фактори. Секое успешно учење е условено од степенот до кој се земаат предвид идентитетските содржини на чинителите. Дополнително, наставата е простор во кој чинителите идентитетски се позиционираат и во иднината, врз база на нивните постоечки идентитети, како и врз база на срединските фактори. Со цел да се разберат комплексните интеракции на идентитетско поле во наставата по странски јазичи, на курсот се прави преглед на следните современи идентитетски перспективи: самоефикасноста на наставникот и изучувачите (Bandura, 1997), Теоријата за комплексност во контекст на усвојувањето странски јазик (Mercer, 2011), Теоријата за градење визија (Dörnyei и Kubanyiova, 2014), идентитетот во контекст на Теоријата за постструктурализам (Norton, 2013). Осврт се прави и на влијанијата на односите на моќ врз начините на кои чинителите во наставниот процес идентитетски се позиционираат. Конечно, на курсот ќе се дискутираат различни пристапи во истражувањето идентитетски конструкти, како и импликациите од таквите истражувања за наставата по странски јазичи – на пример, улогата на наставникот во процесот на градење и модификување на идентитетите на изучувачите, но и на сопствените идентитети.				
12.	Методи на учење: интерактивни предавања, проектни задачи, есеј				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	Во согласност со потребите на групата			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		20
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30

			16.2.	Самостојни задачи	30	
			16.3.	Домашно учење - задачи	100	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект/есеј (презентација: писмена и усна)			100 бодови	
	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 х до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 х до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Англиски или македонски, во договор со групата			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mercer, S. and Williams, M.	Multiple Perspectives on the Self in SLA	Multilingual Matters	2014
		2.	Dörnyei, Z. and Kubanyiova, M.	Motivating Learners, Motivating Teachers: Building Vision in the Language Classroom	Cambridge University Press	2014
		3.	Norton, B.	Identity and Language Learning: Extending the Conversation	Multilingual Matters	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ushioda, E.	Motivation: L2 learning as a special case? In S. Mercer, S. Ryan and M. Williams (Eds.). Psychology	Palgrave Macmillan	2012

				for Language Learning: Insights from Research Theory and Practice (pp. 58-73).		
		2.	Kramsch, K.	The Multilingual Subject	Oxford University Press	2010
		3.	Young, R.	Discursive Practice in Language Learning and Teaching	Wiley-Blackwell	2009